Комунальний заклад
«Павлоградський фаховий медичний коледж»
Дніпропетровської обласної ради»

Термін дії продовжено
до 06.04.2031 р., Наказ
від 02.04.2026 р. № 31-ос

ЗАТВЕРДЖЕНО
Наказ в.о. директора
КЗ «ПФМК» ДОР»
від 06.04.2021 № 48-ос

ВСТУПНИЙ ІНСТРУКТАЖ
З БЕЗПЕКИ ЖИТТЄДІЯЛЬНОСТІ ДЛЯ СТУДЕНТІВ

1. Загальні положення.

1.1. Правила вступного інструктажу з безпеки життєдіяльності студентів під час навчально-виховного процесу в коледжі поширюються на всіх учасників навчально-виховного процесу під час перебування в коледжі та на її території.

1.2. Правила вступного інструктажу з безпеки життєдіяльності студентів розроблені відповідно до «Положення про організацію роботи з охорони праці та безпеки життєдіяльності учасників освітнього процесу в установах і закладах освіти», затвердженого наказом Міністерства освіти і науки України від 26.12.2017 № 1669.

1.3. Усі учасники навчально-виховного процесу повинні знати правила надання першої (долікарської) допомоги при характерних ушкодженнях.

2. Загальні відомості про навчальний заклад, його структуру (кабінети, лабораторії, спортзали тощо). Види та джерела небезпеки в навчальних приміщеннях, на спортивних майданчиках тощо.

2.1. Комунальний заклад «Павлоградський фаховий медичний коледж» Дніпропетровської обласної ради» розташован за адресою: 51413 Дніпропетровська обл. м. Павлоград, вул. Промислова, 13. На території коледжу розміщені: учбовий корпус, гуртожиток, спортивний комплекс, гараж, майстерня, медичний пункт, буфет, теплопункт, електрощитові, стадіон, спортивні майданчики, насадження дерев та кущів, колодязі комунікацій. Територія коледжу відгороджена бетонна огорожею. Для руху пішоходів розміщено пішохідні доріжки.

Матеріальна база закладу: лабораторії, навчальні кабінети, 2 комп'ютерних класи, бібліотека, актова зала, клуб, спортивні і тренажерна зали, спортивний майданчик.

2.2. Час початку і закінчення занять встановлюється директором. Початок навчально-виховного процесу о 8 год. 00 хв. Усі студенти повинні приходити за 10 хвилин до початку занять.

2.3. Виконання вимог правил безпеки життєдіяльності студентами є обов'язковим під час проведення занять у навчальних кабінетах, кабінетах підвищеного ризику. Усі кабінети підвищеного ризику (кабінет хімії, біології та інформатики), а також спортивний майданчик об'єктами небезпеки, тому необхідно дотримуватись правил безпеки життєдіяльності під час навчання та ігор. Виконувати настанови викладача та бути одягненим у відповідний одяг. У кабінетах біолоії та хімії студентам забороняється працювати із реактивами, електричними й іншими нагрівальними приладами без дозволу викладача, керівника. Забороняється використовувати електроприводи із пошкодженою ізоляцією, зберігати біля них легкозаймисті рідини, обгортати папером або тканиною електричні лампи, заклеювати ділянки електропроводки легкозаймистою тканиною, папером, працювати, на несправному обладнанні. Під час практичних і лабораторних занять у кабінетах підвищеного ризику виконувати лише ту роботу, з якої пройдено інструктаж, чітко дотримуючись вимог інструкцій з охорони праці. У хімічній лабораторії в разі виявлення запаху газу повідомити викладача.

2.4. Для підлітків віком 16-17 років встановлені таки граничні норми переміщення та підіймання вручну важких речей: для юнаків – 12,6 кг, для дівчат – 6,3 кг.

3. Загальні правила поведінки під час навчально-виховного процесу. Обставини та причини найбільш характерних нещасних випадків, що сталися в навчальних закладах.

3.1. Студенти коледжу зобов'язані виконувати вимоги з безпеки життєдіяльності, передбачені відповідними правилами й інструкціями, дотримуватися дисципліни, навчатись сумлінно.

3.2. Студенти зобов’язані берегти інвентар, обладнання, матеріали, навчальні посібники тощо, бережливо ставитись до майна коледжу.

3.3. Студенти зобов’язані сумлінно дотримуватися правил особистою гігієни та санітарних норм на місці навчання.

3.4. Виконувати лише ту роботу, яку доручив викладач, керівник, вихователь після прослуханого інструктажу.

3.5. Не входити до навчального кабінету й не виходити з нього без дозволу викладача. Не підходити до вікон, не залазити на підвіконня. Не бігати, не зштовхатись, не кричати на перервах, а також під час навчально-виховного процесу. Не підходити до перил, не перехилятися через них, не спускатися перилами сходів.

3.6. Забороняється провокувати словами, рухами агресивну поведінку, яка може призвести до бійки під час навчально-виховного процесу. Не допускати грубощів, образ, застосування протиправних дій у вирішенні конфліктних ситуацій до оточуючих.

3.7. Не приносити до коледжу небезпечні предмети (ріжучі, колючі, вибухові, вогненебезпечні предмети, газові балончики, петарди тощо.)

3.8. Не палити, не вживати алкогольних напоїв, наркотичних речовин.

3.9. Не виносити із коледжу цінності.

3.10. Мати зручне взуття на низькому підборі. У дівчат підбір не повинен перевищувати 5 см у висоту, має бути стійким, квадратним. Категорична заборонено насіння дівчатами в навчальному закладі взуття на високих підборах, підборах - шпильках для попередження травмування. Обережно пересуватися по підлоги.

3.11. Співпрацювати з адміністрацією навчального закладу щодо створення безпечних умов для навчання (повідомляти про всі недоліки, які можуть призвести до небезпеки життєдіяльності під час навчально-виховного процесу.)

3.12. Вважати обставини та причини найбільш характерних нещасних випадків , що сталися в навчальних закладах за останні роки:

- травмування внаслідок протиправних дій інших осіб (бійки між студентами);

- невиконання правил з безпеки життєдіяльності під час проведення спортивних занять і заходів у спортивній залі та на спортивнову майданчику;

- невиконання студентами вимог інструкцій безпеки життєдіяльності.

4. Вимоги пожежної безпеки в навчальному закладі.

4.1. Кожен студент зобов'язаний знати і точно виконувати правила пожежної безпеки, а в разі виникнення пожежі, заспокоївшись, виконувати вимоги інструкції та вказівки працівників коледжу щодо виходу в небезпечне місце від вогню.

4.2. Забороняється використовувати у коледжі джерела відкритого вогню, палити на території коледжу.

4.3. На території навчального закладу не дозволяється розкладання вогнищ, спалювання сміття, відходів, пакувальних матеріалів.

4.4. Під час навчальних занять, масових заходів заборонено наближатися до електроприладів, які живляться електрострумом. У разі виявлення обірваних проводів, неізольованої проводки, іскріння проводки негайно повідомити вихователя, викладачів коледжу.

4.5. Заборонено збиратися під час проведення масових заходів, перерв біля проходів, на входах і виходах у приміщення вестибюлю коледжу. Не загороджувати предметами проходи, залишати постійно їх вільними для здійснення евакуації в разі надзвичайної ситуації.

4.6. У разі виникнення пожежі або аварійної ситуації:

- негайно повідомити про це викладача, вихователя, чергових коледжу;

- після евакуації вишикуватись у зазначеному місці (майданчик перед стадіоном) і під час переклички зазначити свою присутність для обліку. Нікуди не йти після евакуації без дозволу вихователя, викладача;

- якщо непередбачувана ситуація виходить з під контролю працівників коледжу, терміново зателефонуйте за номером 101, повідомте про пожежу або аварійну ситуацію, назвіть своє прізвище, ім'я та адресу, номер свого телефону або закладу. Коротко опишіть ситуацію: кількість людей, відкритий чи закритий вогонь, стан диму.

4.7. Правила поведінки під час пожежі в навчальному закладі у випадку коли поруч з студентами немає працівників коледжу:

Пожежа у твоєму гуртожитку, приміщенні навчального закладу, в якому ти знаходишся:

- якщо можеш вийти з приміщення через двері, рятуйся сам і допоможи іншим студентам;
- якщо вихід перекрито вогнем, але ти знаходишся не вище другого поверху, вибирайся з приміщення через вікно;
- під час пожежі не можна ховатися в глухі кути, під парти, шафи у коморі тощо;
- захищай органи дихання та закрий щілини під дверима (краще вологими ганчірками);
- подавай сигнали рятувальникам.

Пожежа в коридорі навчального закладу:

- перш ніж визирнути в коридор торкнися тильною стороною долоні ручки вхідних дверей. Якщо вона гаряча, не відчиняй, там пожежа;
- якщо ручка дверей холодна, визирни в коридор. Якщо там вогонь та багато диму, зачини двері;
- якщо диму небагато, але він іде знизу, це означає, що пожежа на нижніх поверхах. Не спускайся вниз, зайди в навчальний кабінет або в інже приміщення, зачини двері, чекай на допомогу рятувальників;
- якщо неможливо залишити приміщення і в тебе є мобільний зв'язок, зателефонуй за номером 101, щоб повідомити про себе. Зачинися в приміщенні з виходом до вікна;
- якщо пожежа сталася поверхом вище, попередньо захистивши органи дихання, спускайся вниз сходами згідно плану евакуації.

5. Радіаційна безпека, дії в разі надзвичайних ситуацій природного і технічного характеру.

5.1. Про загрозу та виникнення надзвичайних ситуацій радіактивного, хімічного, бактеріологічного зараження, катастрофічного затоплення й інших видів небезпеки отримаєте сповіщення від місцевого штабу ЦЗ по радіо, телебаченню, через пресу, а також від викладачів, вихователя.

5.2. У разі виникнення надзвичайної ситуації чітко виконувати команди та інструкції викладачів, вихователя, медичних робітників, адміністрації.

5.3. Категорично забороняється підходити до вікон, якщо евакуація не була здійснена із приміщення коледжу й вони загерметизовані, не відкривати їх.

5.4. Не вживати воду та їжу, яка не була організована адміністрацією. Вода в крані, а також їжа , яка перебувала на ураженому повітрі, може бути заражена.

5.5. Якщо в кімнату приміщення, де ви перебуваєте надходить уражене повітря через щілини, незакриті вікна, слід негайно про це повідомити викладача, вихователя, адміністрацію.

5.6. Якщо в кімнаті приміщення , де ви перебуваєте, наявне забруднення ртуттю, слід негайно відійти від зараженого місця, нічого не чіпати руками та повідомити про це викладачю, вихователю, адміністрацію.

5.7. Під час виникнення загрози затоплення чітко виконувати розпорядження і команди викладача, вихователя, адміністрації: перебувати в зазначеному місці й слідкувати за тим, щоб була відключена електрика й вода в приміщені, у якому перебуваєте. У разі визначення цих порушень одразу повідомити працівників коледжу.

5.8. У разі снігових буревіїв, ураганів, смерчів та інших стихійних лих чисто виконувати розпорядження й команди вихователя, викладача, адміністрації: перебувати в зазначеному місці. Категорично забороняється підходити до вікон і дверей, відкривати їх. Чітко виконувати команди працівників коледжу щодо евакуації.

5.9. У разі надзвичайних ситуацій епідемічного характеру мати при собі ватно-марлеву пов’язку; не давати засоби особистої гігієни в чуже користування; користуватись особистим посудом, питною водою та ємкостями для пиття; частіше перебувати на свіжому повітрі й уживати заходи з попередження інфекційних захворювань.

5.10. У разі виникнення землетрусу й обвалу будови закладу діяти за такими правилами:

- покликати на допомогу;

- якщо хтось відгукнувся, повідомити місце перебування і що сталося;

- спокійно чекати, поки розберуть завал;

- якщо ніхто не чує, спробувати вивільнити руки й ноги;

- роздивитись, якими предметами завалений;

- якщо вони не надто важкі, обережно розбирати завал. Намагатися не зачепити те, на чому все тримається;

- якщо не видно, чим завалений, або предмети, які на вас впали дуже важкі, терпляче кликати на допомогу кілька годин;

- якщо ніхто не чує, все-таки спробувати розібрати завал;

- звільнившись, оглянути себе. Якщо необхідно, надати собі першу допомогу: зупинити кровотечу, зафіксувати зламану кінцівку;

- якщо не зможете вирватися з будинку, намагайтеся сповістити про себе (якщо є можливість, скористайтесь телефоном мобільного зв'язку, стукайте по трубах опалення, голосно кличте на допомогу);

- очікуючи допомоги, намагайтеся уникнути переохолодження: постеліть щось на підлогу, ляжте на бік підклавши під себе руку, коліна підтягніть до грудей.

6. Безпека дорожнього руху. Поведінка на вулиці, знайомство з правилами дорожнього руху.

6.1. Студенти зобов'язані:

- вчити правила дорожнього руху й неухильно дотримуватись їх та інших нормативних актів з питань безпеки дорожнього руху;

- створювати безпечні умови для дорожнього руху, не задавати своїм діям або бездіяльністю шкоди підприємствам, установам, навчальному закладу і громадянам;

6.2. Студенти навчального закладу під час знаходження на вулиці зам межами навчального закладу зобов'язані:

- рухатися тротуарами, пішохідними або велосипедними доріжками, узбіччями, а в разі їхньої відсутності - краєм проїжджої частини автомобільної дороги чи вулиці;

- перетинати проїжджу частину автомобільної дороги, вулиці на пішохідних переходах, а в разі їх відсутності – на перехрестях по лінії тротуарів і узбіч;

- керуватися сигналами регулювальника та світлофора (переходити тільки на зелене світло для пішохода) в місцях, де дорожній рух регулюється;

- не затримуватися і не зупинятися без потреби на проїжджій частині автомобільної дороги, вулиці та залізничному переїзді;

- не переходити проїжджу частину автомобільних доріг, вулиць, залізничних переїздів безпосередньо перед транспортними засобами, що наближаються, поза пішохідними переходами за наявності роздільної смуги, а також у місцях, де встановлені пішохідні чи дорожні огородження;

- не виходити на проїжджу частину із-за нерухомого транспортного засобу або іншої перешкоди, що обмежує видимість, не переконавшись у відсутності транспортних засобів, що наближаються;

- здійснювати посадку в транспортний засіб лише зі спеціального майданчика, а в разі його відсутності – з тротуару чи узбіччя;

- не відволікати увагу водія від керування транспортним засобом.

7. Побутовий травматизм. Попередження та дії в разі нещасних випадків у побуті.

7.1. Термін «травма» означає тілесне пошкодження при пораненні. Під травматизмом слід розуміти сукупність раптово виниклих ушкоджень. Травми, на жаль, зустрічаються досить часто і мають багато особливостей.

Побутовий травматизм - це ушкодження, які студенти отримали вдома: у квартирі, у дворі чи в саду. Ушкодження при цьому найрізноманітніші, але найнебезпечніші з них це опіки полум’ям, хімічними речовинами і падіння з висоти.

7.2. Принципи запобігання побутового травматизму різноманітні, але головною і надійною з них є постійна турбота дорослих про безпеку підлітків вдома. Старші систематично повинні виховувати в підлітках обачливість і обережність, особливо при поводженні з вогнем і небезпечними приладами. Потрібно застерігати підлітків від пустощів на балконах, драбинах, деревах.

7.3. Факт ушкодження здоров’я внаслідок нещасного випадку встановлює і засвідчує лікувально-профілактичний заклад. Документом, який підтверджує ушкодження здоров’я особи, є довідка з лікувально-профілактичного закладу.

7.4. Для попередження побутового травматизму слід читко виконувати правила безпеки життєдіяльності, бути обережним відповідно до особистого здоров'я оточуючих. Застосовувати знання з попередження травм, отримані на занатях БЖД.

7.5. Дії в разі нещасних випадків у побуті:

- заспокоїтись і сповістити про це дорослого;
- викликати швидку допомогу за телефоном 103.

8. Перша долікарська медична допомога у разі нещасних випадків, надзвичайних подій тощо.

8.1. Вивести (винести) потерпілого з місця де стався нещасний випадок з дотриманням заходів особистої безпеки (захист від електроструму, вогню, транспорту, небезпечних предметів).

8.2 Повідомити про даний випадок викладача, вихователя, адміністрацію коледжу та медсестру коледжу.

8.3. Забезпечити потерпілому спокій у зручному положенні, визначити вид травми (забій, поранення, вивих, перелом, опік, отруєння).

8.4. Надання першої допомоги у випадку ураження електричним струмом:

- вимкнути рубильник або вимкнути запобіжник;

- вимкнути мережу живлення;

- сухою палицею відкинути від потерпілого провід, який знаходиться під напругою, відтягти потерпілого твід електричних проводів, від струмопровідних частин установки. Слід користуватися гумовими рукавичками або намотати на руку шарф тощо. Рекомендується стати на ізольований предмет (на суху дошку);

- якщо після звільнення потерпілого негайне зробити штучне дихання та непрямий масаж серця. Найбільш ефективний метод штучного дихання «з рота в рот» або « з рота в ніс»;

- після закінчення вдування повітря в рот чи ніс потерпілому дають можливість вільного видиху. Частота вдування повітря потерпілому повинна бути 12-13 разів на хвилину.

8.5. Перша допомога при переломах, вивихах, ударах:

- при переломах, вивихах необхідно надати потерпілому зручне положення , яке виключає рухи пошкодженої частини тіла. Це досягається шляхом накладання шини;

- особливо небезпечні травми хребта. У таких випадках, не піднімаючи потерпілого, підсунути під його спину дошку, щит, двері, тощо;

- при переломі ребер необхідно міцно забинтувати груди або стягнути їх рушником під час видиху;

- при переломах і вивихах ключиці у підм'язову западину кладуть вагу або інший матеріал, згинають руку в лікті під прямим кутом і прибинтовують її до тулуба;

- при переломах і вивихах кисті та пальців рук роблять так: кисть руки з вкладеним у долоню жмутом вати, бинта (пальці зігнуті) прикладають до шини, яка повинна починатися біля середини передпліччя і закінчуватися біля кінців пальців, і перебинтовують;

- при розтягненні зв'язок суглобів треба підняти хвору кінцівку до гори, накласти холодний компрес та тісну пов'язку, створити спокій до прибуття лікаря;

- при ударах забезпечити потерпілому повний спокій, накласти на місце удару холодний компрес. При ударах із синцями не слід класти примочки, місце удару змастити йодом і накласти пов'язку.

8.6. Перша допомога при опіках, теплових ударах:

- надаючи першу допомогу при опіках, теплових ударах, слід швидко припинити дію високої температури;

- при появі різних ознак теплового або сонячного удару потерпілого негайно виводять на свіже повітря або в тінь, потім його кладуть, розстібають одяг, що стискає, на голову і на серце кладуть холодні компреси, дають пити у великій кількості холодну воду, у тяжких випадках потерпілого обливають холодною водою;

- при припиненні дихання або його утрудненні до прибуття лікаря потерпілому роблять штучне дихання.

8.7. Перша допомога при обмороженні, переохолодженні:

- обмороження виникає при місцевій дії холоду на тіло;

- при обмороженні I ступеня слід розтерти обморожені місця тіла сухою теплою тканиною до почервоніння;

- при обмороженні II-III ступенів - накласти стерильні сухі пов’язки і забезпечити негайну доставку потерпілого в лікарню;

- при легкому ступені переохолодження тіло розігрівають розтиранням, дають випити кілька склянок теплої рідини;

- при середньому і тяжкому ступенях – тіло енергійно розтирають вовняною тканиною до почервоніння шкіри, дають багато пити.

8.8. Надання першої допомоги при пораненні й кровотечі:

- перша допомога при пораненні та кровотечі зводиться до обережного накладання на рану індивідуального пакета. При цьому мити рану водою , змивати кров з рани забороняється;

- якщо індивідуального пакета немає, для перев’язування використовуйте чисту носову хустинку. У цьому випадку приготовлену для перев’язування тканину змочить йодом так, щоб пляма йоду трохи перебільшувала розміри рани;

- при кровотечі необхідно підняти поранену кінцівку, закрити рану перев’язувальним матеріалом і притиснути ділянку біля неї на 4-5 хвилин, не торкаючись рани пальцем;

- при накладанні джгута спочатку місце накладання обгортають м’яким матеріалом (тканиною, ватою тощо). Потім джгут розтягують і туго перетягують ним попередньо обгорнуту ділянку кінцівки доти, поки не припиниться кровотеча;

- за відсутності гумової трубки або стрічки, що розтягується, для джгута застосовують інші матеріали (мотузку, ремінь, рушник тощо).

8.9. Перша допомога при отруєнні:

- причиною отруєння є проникнення в організм людини різних токсичних речовин. Захворювання починається через 2-3 год, інколи через 20-26 год.;

- при харчовому отруєнні потерпілому кілька разів промивають шлунок (примушують випити 1,5 – 2 л води, а потім викликають блювання подразненням кореня язика) до появи чистих промивних вод;

- можна дати 8-10 таблеток активованого вугілля. Потім дають багато чаю , але не їжу. Якщо після отруєння пройшло 1-2 год. Й отрута надійшла вже із шлунка до кишечника, то викликати блювання марно.

8.10. Перша допомога при ураженні хімічними речовинами:

- якщо хімічна речовина рідка , її треба негайно змити проточною водою протягом 15-30 хв.;

- якщо хімічна речовина потрапила в очі, слід промивати їх холодною водою протягом 15-30 хв. Око треба розплющити, а струмінь води спрямувати до його внутрішнього куточка;

- якщо речовина суха, її треба струсити чи зняти сухою ганчіркою(і ніколи не здувати, щоб порошинка не потрапила в очі);

- тільки після цього уражене місце промивають водою;

- діти і люди похилого віку потребують негайної госпіталізації навіть при незначному ураженні хімічними речовинами;

- за перших ознак отруєння слід викликати швидку допомогу за номером 103;

- до лікарні треба взяти посуд та етикетку від хімічної речовини, яка викликала отруєння.

8.11. Вимоги безпеки життєдіяльності студентів коледжу під час навчально-виховного процесу та на її території, у разі, якщо аварійна ситуація виходить з під контролю працівників коледжу:

- якщо аварійна ситуація вийшла з під контролю працівників коледжу, не панікуй, пам’ятай, що безпека твого життя залежить від тебе. Оціни правильно ситуацію й дій у руслі правил і вимог конкретної інструкції з безпеки життєдіяльності. Намагайся залишити аварійно-небезпечне місце. За мобільним зв’язком зв’яжись з дорослими й опиши ситуацію, - вони підкажуть, як правильно діяти.

- пам’ятай номери екстрених служб, у разі потреби звертайся за номерами до спеціалістів: 101- пожежна-рятувальна служба; 102 - поліція; 103 - швидка медична допомога; 104 - газова служба.

Розробив: інженер з охорони праці О.Ю. Галанов